

ՀԱՍՏԻ

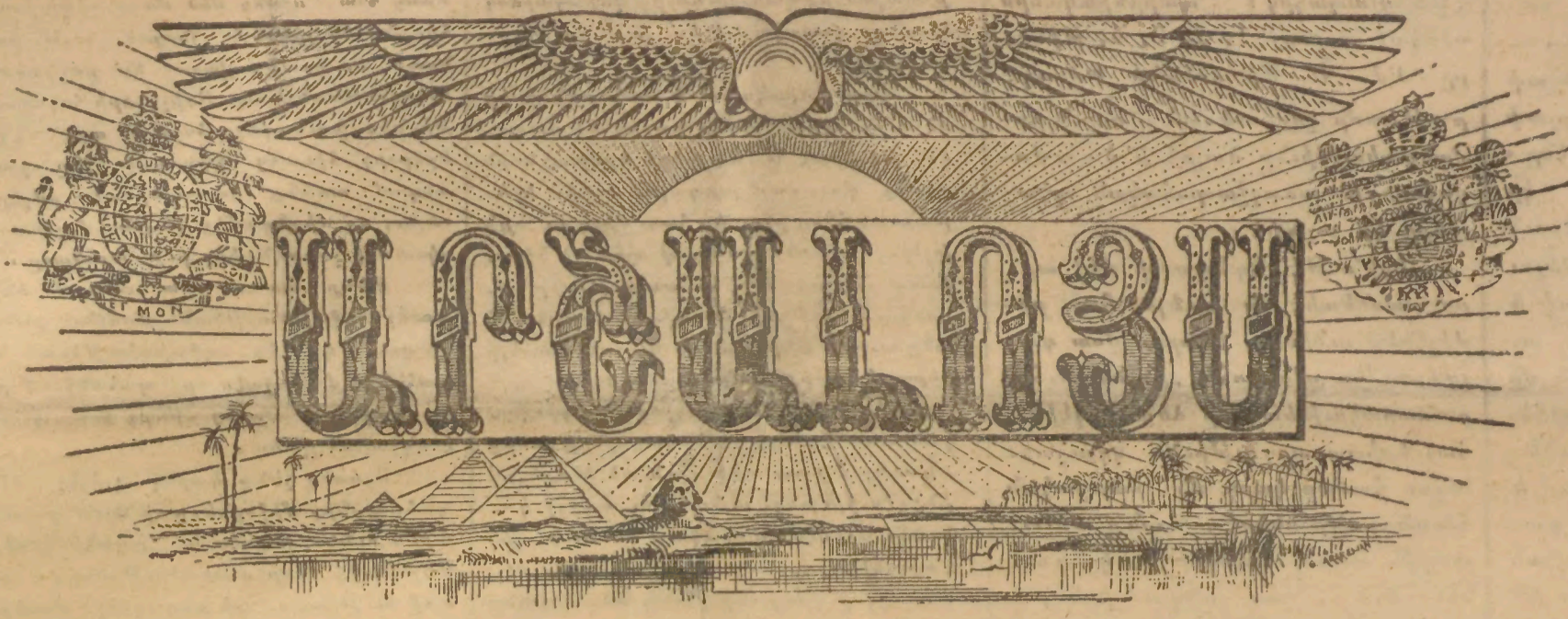
ԱՐՇԱՒՈՍԻՆ Վերստերեայ Ամսկ պրամ եւայն պիսի և ուղղել հետեւայ հասցիին .

ADMINISTRATION du Journal Arménien "ARCHALOUYCE" SHAHEN HADJETIAN B. P. 1221 LE CAIRE TELEPHONE NO 22-02

Փառեցումներ մասնաւոր պայմաններով կ'ընդունուին .

Ձեռագիրներ ևս չեն տրուիր .

ԿԸ ՀՐԱՍԱՐԱՎՈՒԻ ՉՈՐԵՔԱՐՔԻ ՕՐԲԵՐ

ԱՉԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԳՈՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԱՆԿԱՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՐԱՍՈՒՆՈՒԹՅԱՆ

ՆՅՒԳՅԱՍ

Տարեկան 40 Եղ. ոպշ

Վեցամսեայ 20

ԱՐՏԱՍՏԱՄԷ

Տարեկան 12 1/2 Եր.

Ազատիկ բաժանորդագրութիւն չի ընդունիր .

ԱՐՇԱՒՈՍ պարտերի Պապ. Եղ. Խաթի, Կառավարչական մաս, բայց է տուեալստեղծ մասը 7 ԵԸ 22, իսկ կէտ օրէն յետոյ մասը 2 ԵԸ 2 Եր .

ԳՆԱՒ ՄԵՈՒՐ, ԵԿՈՒՍ ԻՍԻՐԵՍ

Իրաւ որ մենք հայերս ընծ րօնաւ մարդիկներ ենք . և շատ մը գործերու մէջ՝ կը նմանինք ա՛յն լայկան ու անհանգիստ երախաներուն, որոնք իրենց ճիշտութիւն ու ազդեցիկներովը տանը բոլոր անգամները յուզումի մաստնելէ յետոյ, իրենց պատճառաւ այդ վիշտին ի վարձատրութիւն կը պահանջեն որ՝ իրենց բոլոր փափաքները անխնայ կատարուին . . . . .

Այս մտածումը կարելի էր ունենալ, կարգաւոր ըլլալ մը վարը հրատարակուած Աղէքանգրիչի նա. մակը, գերեզմանատունը գացող Ալյեքանի մը գրչէն ելած, որ ինտ մահու գովասանք կը հիւսէ Չպու. գի հոյակոյտին, մինչ անոր կենդանութեան ատեն՝ այդ միևնույն գասակարգէն կային որ՝ զօրաւոր պատրաստակամութիւն ցոյց կուտա. ինչ գերեզմանատան ամբողջ սե հողերը Չպուգին գլխուն վրայ դար սեղ . . . . .

Երկու բան կարելի է հետեւընել մեր այս ընթացքէն . Կա՛մ այն է որ մենք մեր ըրածը չենք զիտեր, և կամ այն է որ՝ թիչ շատ յարգուած հողակոյտ մը կը փնտռենք, անկէ քարի կտոր մը փրօցնելով նետելու համար այնպիսի Մէկուն, որ մեր երիտաւր կանչ ու ճիշտէն շատ անգամ խաբուած ու ձանձարացած, այլ ևս ժը մ'ան ճիշդիմ ուղղութիւնը բռնել իրեն համար ներքի համարած է . . . . . Թէ՛ այս ուղղութիւնը լա՛ւ է կամ գէշ, աստիկայ իր խղճէն կամ Տրամագրութեան կայրուած է . Ատոր ոչ ոք իրաւունք ունի միջամտելու, եթէ կընդունինք որ՝ ամէն մարդու զաւակ է իր կարծիքին ու դատողութեանը մէջ . Եթէ ասոնք մեր ընդգրկած համարումներուն ու կարծիքներուն զլրովին իսկ հակառակը եղած ըլլան . . . . .

Եւրոպական կարգ մը սովորոյթներ մեր մէջ մուտ գործելէն ի վեր - որովհետեւ հայերս ինչի-նակող ըլլալէ աւելի, հետեւողաբար ընդօրինակող ազգ մըն ենք - մենք ճշգրտ երիտաներու կը նմանինք . Կուլանք՝ առանց գիտնալու և ճշգրտութեամբ ինչ համար կուլանք ու մեր շրջապատը անհանգիստ կընենք . . . . . Եթէ՛ մինչև անձ ըր աստիճան այդ ձանձարոյթը պատճառելու իրաւունք ունինք . . . . .

Աղէքանգրիչի գերեզմանատան Ալյեքանի որ ընկերաբանական ինչ գրիներ ալ կը խառնչուի իր գրութեանը մէջ Չպուգի հոյակոյտներին կընթելով, կը մտնայ թէ՛ ըրնկերաբանութիւնը բառին հետ գոյու-

թիւն առած են նաև հողերանու-թիւնը և մտայնութիւնը, կենցաղագիտութիւնն ու վարուելակերպը, և դեռ ուրիշ շատ մը բաներ . . . . .

Մարդու մը հողեկան տրամադրութիւններուն ու մտածելակերպին վրայ ազդել ուզելը՝ պարզապէս բռնութիւն է, և մենք բռնանալ կուզենք՝ առանց հայտնելու թէ՛ մեր ուժերը հակառակ կողմին կացութիւնը հակակոչելու վիճակին մէջ են թէ՛ ո՛չ . . . . .

Ալյեքանի Չպուգի հոյակոյտնէն քար մը նետել կուզէ ն. Վ. Պօղոս փայլին, ու այս մեր նեքադրութիւնը աւելի ստուգութիւն մ'է . . . . . որովհետեւ ինք չի՛ ճանչնար Պօղոս փայլին, բայց այս տողերու հեղինակը կարելի է ըսել՝ կը ճանչնայ Պօղոս փայլին ու Չպուգը միանգամայն, և անոնց հողեկանութիւնները անձամբ սերտելու ասիւթներ ունեցած է . . . . .

Ճշմարտութեան խոստովանած ըլլալու համար, երբ ասիէ տաճնակ մը և սեղի տարիներ առաջ Մշեցի Մուշեղը կարիքանէն փրկելու համար 2-3000 ստորագրութիւն պարունակող միջնադարին հանրագրով մը գիտում կըլլար առ որ անկէ և փայլին միջնորդութեանը պէտքը կըզայտէր, Ան՝ փղծկելով կը յայտարարէր թէ՛ ինք քաղաքականապէս անկարելիութեանց առջև կը դնուէր . . . . .

1896ին երբ գաղթականութեան ստուար հոսանք մը եղիպտոս խու. ժեց, Փայլան մեր ազգին զլրուն եկած այդ աննկարողութիւնը քաղաքութեանը վրայ խորապէս ցտւելէն և շարին յետոյ, (այս տողերը գործը անձամբ տեսած է անոր արցունքները) իր բոլոր ուժերը արամագրեց, եթէ ոչ ամբողջովին գէթ մեծագոյն մասամբ մեղմելու համար գաղթականութեան տուայտանքները կըն. կըն . . . . .

Ու ասոր փոխարէն ի՞նչ ըրին մեր շնորհունակ գաղթականները . մէկ օրինակ միայն բաւական է .

Փայլան հարիւրաւորներ գործի գրաւ՝ իր այցեքարտը տալով, անոնցմէ շատերը մինչև ցարդ լաւ գրիքի մէջ են . Հարիւրաւորներու ընտանեկան վիշտերը մեղմեց իր քաղաք տրամագրելով, Բայց եղան որ՝ փայլին այդ քարի տրամագրութիւնները շարաւար գործածել ուզելին և օտարներու առջև անոր արժանապատուութիւնը խորապէս վիրաւորեցին . . . . .

Օրին մէկը, Սուտան զրկուելու համար, մեքենագործներու մրցում մը բացուած էր . Փայլանի մէկը՝ ինքզինքը իր մեքենագէտ ներկայացնելով, ձեռով մը կը յաջողի փայլին մէկ յանձնարարականը կորզել ու լեցուն ամսականով մը

գործի կերթայ . Բայց որովհետեւ իրեն յանձնելի գործին ծարէն պօչէն ընաւ տեղեկութիւն չունի եղբր վիրաւորի նամակաւ մը ետ կը դարձուի շարաւար մեքենագէտը, ու այսպէս քանինքը կուրէք . . . . .

Փայլով Չպուգին՝ ի՞նչ արգէն փայլին բարեբարեւալ մէկն էր, թէ՛ և արժանի անոր բարեբարութիւնը վախելու . Հանգուցեալին ըրած բարութեան ժեսքերը, ինք փայլին բարի կամեցողութեանը կը պարտի . Մէկ կողմը միայն լսելով վճիռ արձակող դատաւոր մը միշտ կը սխալի . Ամէն գործի մէջ մեր այս շտգիտութիւնը չի ցուցարբենք առանց կարմրելու . . . . .

Բայց ի՞նչ կուզէք որ ըլլար Չպուգին հանգստեանը ընդ վերջը հայերուն ալ կողմէ եղած գործադուրի ցոյցերուն արդիւնքը, ան. տարակոյտ այն ինչ որ եղած է . այսինքն թրամվէի պայտօնանե. բուն հետզհետէ ճամբուելը, և այն ալ հրէի մը ձեռքով . . . . .

Իսկ որ մենք առանց մեր ուժերը կընելու եւրոպայէն նորու. քիւննի կընդօրինակելու ու անոր յառաջագէտ աշակերտները կը հանդիսանանք, պէտք չունինք մեր սխալներու հետեանքներուն վրայ ցաւելով Չպուգին ասկորները անհանգիստ ընելու, և Կիւս մեկուր, և կ'ու սիրեմ յի պէս ողբեր հիւսելով . . . . .

զոյ բարձր անձնաստիճանաց, արոնք խոստացել էին իրանից յետոյ շարունակել այն ԳՈՐԾԸ, որը իրեն համար պաշտելի էր և սրին համար նա օրերով ժամերով մտածել էր . այն է՝

Սիրել հայ ազգը ընդհանրապէս, սիրել և պաշտպանել հայ գործաւոր, դասակարգը, որ ո՛վ գիտէ ինչ տեսակ ցաւի և կակիտի միջից են փախած, և վերջապէս՝ միջիմարի իր սիրած ազգի թըշուառ դասակարգը .

Այո՛, նա դուրս է գալիս իր հոյակոյտի ներքեցից, այն ատեն՝ երբ մենք խոր քնով մէջ ենք թաղուած . Պայտնեք է կատարում մեր մէջ և կրիտիկական մտմեմի անգը. թութիւնները տեսնելով, անիծում է մեզ, ու վրէժի կակիտով դառնում է գէպի իր հոյակոյտը .

Չարթի՛ր, Չպուգ . . . . . Չարթի՛ր և տես քո այն բարեկամներին, որոնք յարգում պատուէն էին քեզ, որպէս եղակի հայի, և որպէս պաշտպանը հայ լեռն ճանապարհի, որոնք այնքան սիրուած էին քո կենդանութեան ժա. մանակ, բայց հիմայ այնքան էլ հալածուած .

Հայ բանւոր դասակարգը դեռ քեզ չ'ճանաչած, զքեզ ճանաչում էին Մեծ կոչուած հայերը, և քո ազնիւ հայի համբաւն առաջ խոնարհում. և ատենք պարտական էին քեզ սիրելու իբրև ապացոյց՝ քո յիշատակը միշտ թարմ պահելու համար սիրել այն ԳՈՐԾԸ, որը դու ձեռնարկեցիր, Բայց առաջ. քեզանից անմիջապէս յետոյ, նոյն ա. զաններն ու էթէնտիները, փոխանակ պաշտպանելու հայ թշուառ փայտապան բանւորին, ընդհակառակը՝ սխեցին արհամարհել նրանց . Եւ այսօր ո՛վ հայապաշտպան Չպուգ, մի՛ գուցէ յուզուիս, երբ յայտնեմ քեզ թէ՛ քո ազգասիրական գուրգուրանքին առաջայ մօտ երկհարիւրակ մը պաշտօններէն՝ հաղիւ թէ՛ մնացած են քսան-երեսուն հոգի և հեռագիտէ անոնք ալ հեռացուած են առանց պատճառի, առանց յանցանքի, այն էլ այն հրէայի ձեռքով, որը քու կենդանութեան ժամանակ շատ մեծ հա. յասէր էր ձեռնում, արժանանալու համար քո սրտի անասհամ բարիքներին .

Այդ ամեն անիրաւութիւնները գործուած են քեզանից անհունօրէն յարգում Փայլի աչքի առաջ, և որը թրամվէի ընկերութեան ամենակարեւոր անդամներէն է, և այսօր Փայլան՝ փոխանակ քո կիսատ մնացած գործը շարունակելու, պաշտպանելու հայ թշուառ բանւորին, ընդհակառակը արհամարհանօք է

ԿԱՐԵՒՈՐ ՄՆԱԹԻՑՈՒՄ

Արշալոյսի հիմնադրող տարի 14)27 Յունուար 1904 Չորեքշաբթի օրուան 425 րդ թիւը ունեցողներէն կը խնդրուի մեզի ծանուցել, ի փոխարէն ստանալով կամ ներկայ շրջանէն մէկ տարեկան Արշալոյս կամ տարեկանի մը համահաւասար գումար մը՝ 40 դոնական ողջ եղիպտական .

ՆՈՒՄԱԿ ԱՂԷՔՍԱՆԿՐԱՅԵՆ

ԱՅՑ ՍԸ ԱՂԷՔՍԱՆԿՐԱՅԵՆ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏՈՒՆԸ ՉԱՐԹԻՒՐ ՉՊՈՒԳ . . . . .

Չեմ կարողանում մտածնալ հոգալիւմբը, այն սղապատ հողա. թութիւնը, որի ներքե կը ննջէ Չպուգը . Այս րուպէիս պէտք է որ իր սիրտը մաքնով և վրէժի կակի. ծով լեցուած ըլլայ, Այո՛, նա սը. գաւոր է և վրէժով լեցուած, ու երբ մարդկութիւնը խոր քնով մէջ թաղուած է լինում, նա խօսում և փոփոխում է իր մօտ գտնուած, իր գլխին հաւաքուած մեռելների հետ, ու անիծում է մեզ, մասնաւորա. պէս անիծում է իրեն բարեկամ ե.

վերաբերում շնորհիւ իր ԱՆՄԵՂ սրտին, և զլիք վրայ հաւաքուած մակարոյծների . որովհետեւ նրանք ո՛վ գիտէ ինչ գոյնով, ինչ սար. տալիքի կողմերով են ներկայացրել հայ թշուառ աշխատաւորներին .

Երբ Ս. Չարթի աւթիւն այնչ. լեցի այդ հայասէր մարդու դամ. բարանը, տեսայ մի քանի անիրա. տացի հեռացուած թրամվէի պաշ. տօնաների, որոնք խոսոված մար. գարէի և անարգուած առաքեալ. ների պէս եկած գանդատուում էին, բողոքում և անիծում այն անձերին, որոնք զիսնալով հանգեալ իրենց անմեղութիւնը, իրենց դատը չէին պաշտպանում, իրենց հազար ու մի տեսակ նեղութեանը ստացած մի քանի գուրգուռ օրական փաստակի գատին տէր չէին կանչում .

Այո՛, դու քո հոյակոյտի ներ. քե անմիջիկար պիտի մնաս մինչև այն ատեն, երբ քու մեծ բարե. կամեցողից մէկը բարե ճշտուելի մի. շատի, ճշմարտութիւնը երևան հանի, և հայ տանջուած բան. որի պատիւը վերականգնի, իսկ անի. րաւին՝ ճշմարտ պատիւը անօրինի . Այն ժամանակ դու կը հան. զըտանաս, ա՛յն ժամանակ միայն դու կը լսես բողոքելուց և տըր. տընջելուց .

Իսկ հիմայ՝ անտէր մնացած բանւորները անդադար պիտի դան իրենց նոր բացուած ուխտատեղին և միշտ պիտի յայտնեն իրենց ցա.ւերը, բարձր բայց արգէն անշունչ (Չպուգին . ԱՅՑԵՔԱՆԳՐԻԿԱ) ԱՅՑԵՔԱՆԳՐԻԿԱ

ՉՅԿՈՅՑ

Կը խնդրուի մեր յարգելի բաժանարարներէն և թղթակիցնե. րէն, որպէսզի լաւ ուշադրութիւն զարձեն Արշալոյսի նոր հասցէին վրայ .

ՄԱՍՈՒՎ

Արշալոյսի անցեալ թիւերէն մէկովը գոհունակութիւն կը յայտ. նուէր թէ՛ Սամ. Սահմանադրու. թեան հոչակումէն յետոյ, թէ՛ Կեգրտիին և թէ՛ զաւառներուն թէ՛ հայ մամուլն իրեն յատուկ անդիտու. դիրքը զբաւելու վրայ է Ձ պիտի գրաւէ, եթէ լսուած այնատու. թիւեր միտնայ ձեռնարկելու գրաւ. փաթիւն և կամեցողութեան հետ . Բայց յարգրական այս պաշ. տութեան մէջ չունեցանք քաղաքի մասնագիտական Հանգէս մը, որ հայ ժողովուրդին պատշաճապէս ա. ռալնորդէր առողջապահական զի-

ՆՈՒԵՐ

Առ Տօքր . Ա . . . բարեկամն իմ

Երկարէ՛ ձեռքըք . Վարպե՛տ սիրասուն .
Սեղմեմ յուսաբեկ , ալեկոծ սրբախ .
Եւ քու սիրովդ յուզուած եւ լեցուն .
Չարնեմ թեյերը՛ տրխուր քննարխ :

Դո՛ւ գարնէ՛րն ես հիւծող կեանքերուն ,
Արնետարդ մէջ վեհ , քաջ ես եւ ըմբոն .
Եւ լոկ շունչով մը կեանք՝ կուտաս անգորին .
Բազուկներովդ այց՝ զինուած զէ՛մ մահուան :

Քեզի կը դիմեմ , հաւատքով մը վառ .
Ե՛ր լաւ պիտեմ որ մէկ հարուածդ միայն .
Պիտ՛ բաէ կուս վէրքըս գոցել իսպառ .
Պարզեւելով ինձ խի՛նդ , ուժ եւ արիւն :

Քեզի կը դիմեմ , զի մաքառող մ'ես ,
Ու մրցակից մը սէգ՝ զահիճներուն կեղծ .
Քայլերուդ առջեւ հեծողներ ունիս .
Որք քեզ կը կանչեն յոյսով մը անկեղծ :

Բարձր կոչում . — որ առած ես մարմին
Արիւնէս՝ ծընուած հողույդ խորանէն .
Ճեպ ճեպ եւ անխոյժ թոյններով լայն ,
Կերթաս ուր որ կայ ցար մոլեգին :

Հատուցանի՛ր սին աշխարհէն կուգան ,
Սեմիդ առջեւ յար . զողորմ քայլերով :
Հիւժուած սրտեր չէ՛ք՝ եւ զէմքեր զժողո՛յն .
Մերկ անդամներ գոս մահուան ժամերով :

Անա՛ , մայր մը որքը՛ սեղմած իր կուրծքին
Միակ որդին յոյսի , եւ նայուածքով մը խօջ .
Արցունքն աչքին մէջ , փրկուածքներ զաւակին .
Աչքերուդ մէջ սեւ , ա՛ն կուզէ կարգով :

Անց մարդ մը՝ խորշը քաշուած , գաւոց մի ծրար
Կուրծքին տակ . ուրի՛նչ որ կը պոռթկայ լոկ .
Քեզ կը կարկանտէ՛ , թեւերն իր տղար .
Հոգեվարքի իսկ հոծիւնով մը սաստիկ :

Անա՛ կը տեսնեմ որ ա՛յլ ձեռքիդ մէջ ,
Դանակ կը շողայ , եւ ժպտուն զէմքով ,
Ողորդ կը պատես , արիւնը կընէ կեանքով ,
Արշալոյսներու սպասուած յոյսով :

Այսօր բազմահոյլ ամբոխ մ'երջանիկ ,
Գիւտիդ պակուսն յողթ՝ տունը է եկած .
Անոնց առջ կերպին , խուճ մը կոյտեր փափիկ .
Երախտանքի երգ մը՝ անուանող ձոնուած . . .

1912

ԱՍՏՈՒՆԵՐԻ
(Թ . Վ .)

Ա. Ա. Գ. Ա. Տ. Ի. Ն.

ԳԱՍՏԵԱՆ ՎԱՐՄԱՐԱՆ

Գաւտեան վարժարանի Տնօրինութեան կողմէ թերթիս Խմբագրութեան ուղղուած հարեւրագրէ մը կը տեղեկանանք թէ՛ վաղը՝ Հինգշաբթի 18 Ապրիլ , կէս օրէն յետոյ ժամը 3 ու կէսին , դասարանին խաղերու մրցում տեղի պիտի ունենայ Գաւտեան վարժարանի ուսանողներուն միջեւ Կրկնօրէի կամուրջին մօտ

— Քու հազուատի՛ց հետ , ըսաւ միջնորդունին վերէն ի վար չափելով զայն՝ ճշմարիտ փերեզակի մը աչքով , որ մէկ նայուածքով զգեստի մը արժեքը կը հասկնայ եւ առանց ձեռքովդ զննելու , անոր ամենատրեղ մարտկոցներն ու կնիքած սեղերը կը նշմարէ :

— Թիկնոցդ ալ հետ պիտի տաս , յարեց փերեզակունին՝ անոր նուրբ սարդնեկաբար զիտելով :

— Անչուտ , ըսաւ Տղորէզ , ասոր տեղ մտաբանէ պարզ թիկնոց մը տուր . . . Փերեզակունին աչքին մէջ ազահութեամբ փայլիլ սկսաւ :

Չննց օրիորդին բեկեղեկ շրջազգեստը . եւ լաւ մը ստուգելէ ետեւ որ մէջքն ու թեւերը մայրած չէին , գնաց կապուտ քրտէ շրջազգեստ մը եւ սեւ մետաքսէ թիկնոց մը բերաւ . որոնք Տղորէզի հասակին լաւ կը յարմարէին :

« Անա՛ , ճիշդ ուղածիս պէս ես առնոք , ըսաւ օրիորդը : »

— Ուրեմն . Տղորէզի , ի՛նչ պիտի տաս վրայ : »

Տղորէզ ապշելով փերեզակունին երեսը նայեցաւ . վառնի իր հագուստը տասնպատիկ աւելի կարծէր :

« Այո՛ , ի՛նչ պիտի տաս վրայ , կրկնէց կրկնը :

ցուցահանդէսի յատուկ գետնին վրայ , հետեւել կարգադրոյցով .

ԿԱՐԳԱՑՈՑ

- 1.- Պղտիկ կարգբուր մարզանք աշխրհեցող , 2.- Բարձր ցատկեղ , 3.- Սկաւառակ նետեղ , 4.- Փոխնորդաբար վազեղ 5.- Երբուէտական մարզանք , 6.- Նիգաւ կաձուցիւթիւն , 7.- Վաղը 100 ետուտա , 8.- Պարկարչաւ , 9.- Երեք ոտքով վազեղ , 10.- Մարզանք գաւազաններով , 11.- Արզեղբնե .

— Բայց ես բան մը չեմ կրնար վրայ առլ , ըսաւ խեղճ Տղորէզ . արզէն ըսի քեզ թէ ստակ չունիմ :

— Օ՛ , աչք ուրիշ բան է , ըսաւ կինը . եթէ ստակ չունիս , խեղճ աղջիկ ա՛ն . Կնա՛ , թող պարտքը դուայ ինձ : Աստուած չի՛նք որ քեզի պէս առողջ ու սիրուն օրիորդի մը նեղութիւն տա :

— Հիմա ի՛նչպէս պիտի հանուիմ .

— Եկո՛ւ , եկո՛ւ , ըսաւ փերեզակունին , իմ տունս հետեւ չէ հոսկէց : »

Եւ յիշաւ ի , փերեզակունին վաճառատեղոյն զիտեց փայտաչէն խանութի մը կար . ուր էրին անչաճ մի սեր կը վաճառէր . խանութին ետեւն ալ քառակուսի սենեակ մը կար . որուն մէջ անկողին մը կար զեանին վրայ , եւ սնտուկ մը՝ որուն մէջ փերեզակունին իր քուրջերը կը պահէր : Այն էր իր բնակարանը , եւ հոն տարաւ օրիորդը :

Երբոր Տղորէզ կը հանուէր , փերեզակունին անոր զեղեցիկ եւ ծանր կողմնոցը կամ պարանոցի թաշկիւնակը տեսնելով .

« Տղորէզի՛ , ըսաւ , որովհետեւ ըստակ չունիս որ ինձի տաս , սա սնտուկ զարդը սուր ինձի եւ բաւական է :

— Ա՛ն , ըսաւ Տղորէզ զանուու .

րու զէմ՝ վաղեղ , 12 . — Երկար զունք նետեղ , 13 . — չուան քաշեղ , 14 . — Կոխմարտութիւն , 15 . — Երկայնութիւն յատկեղ , 16 . — Հեծեւանիւ :

ԼՍԱՐԱՆ

Կրտսի թէ՛ պարոն Ս . Օ . ի շահաստանին (Լարան հասկնալու է) կազմակերպած վիճակահանութիւնը տեղի ունեցած է . վիճակահանութիւններ ստեղծելով հասոյթին շարքը :

Վիճակահանութիւնէն ծագած վիճակահանութեան պատճառները՝ չարածի լեզուները , հետեւեալ կուրծիութիւններուն կը վերագրեն :

Պ . Ս . Օ . կուզէ եղբր՝ վիճակահանութեան արդիւնքէն , Լարանին կրթելով ծախած գրքերուն ապաւիկները գանձելէ յետոյ , գու . մար մ'ալ յատկացնել , արձան մը կանգնեցնելու համար ՎՔԷԼ Մարտիրոս գեղեցիկներն վրայ , որուն համար , մեր արիւնն Սեղաբար՝ Մահտիարով արցունքներ թափեց . . .

Յետոյ , Սուտանացած Վեցերայիլի ! պահանջները (պէտք է որ ունենայ) գանձելէ զատ , կուրծի թէ՛ նախկին մը պիտի յատկացուի անոր pouleներուն , փոխարինելու համար անոր շիրջած և չըրած բարութիւնները ? . . . Այս գումարին մէջ պէտք է հարուել , ի հարկին՝ ճանապարհածախքեր , որոնք անպատճառ նեղութի ալիքները քերող ճեղքալիքներով տեղի ունենալու են . . .

Կարգ մը ուրիշ չի նախատեսուած ծախքեր ալ հաշուի առնը ունեւէ յետոյ , անհրաժեշտ հարկ տեսնուած է կարգադրել Առաջնորդարանին վարձքի փոխան ունեցած պահանջները , որոնք զոյցած են ամիսներով քանի մը փոշոտ աթոռներու պահպանութեանը համար :

Իսկ Լարանին համար խոստացուած բարեգործութիւնը . . . Օ՛ , ատիկա խնդիր չէ՛ , բաւ է որ ամառի սրահ մը և քանի մը աթոռներ կան , որոնք հայ ժողովուրդի բըստակին կատարելաները պիտի մնան առ յաւիտ , առանց հիւլի մը չափ զէպի Լար լեռ փոփոխութիւն կրելու : Ելիպտահայ կեանքն ալ այդ կը պահանջէ արգէն . . . Այս գործին մէջ , Պ . Ս . Օ . էն և Լարանի անունով դրաւ տուրքներէն զատ , մեղադրելի ո՛չ ոք կայ . . .

Հ Ր Ա Ւ Ե Ր

« Արշալոյս » յի յարգելի բաժանորդներէն կը խնդրուի որ հո՛սին իրենց բաժնեկրները զրկել թերթին հասցէին՝ եւ փոխարէն ստանալ իրենց ստացականները :

Թեմաք . այս լանջանոցը նոր հագուստն չի յարմարի . բայց գոն՝ ճերմակ լաթէ լանջանոց մը տուր . որպէսզի շրջազգեստիս թանձր քուրջէն պարանոցը չի նեղուի :

Փերեզակունին լանջանոց մը թեբաւ որ նոր չէր , բայց բաւական ճերմակ ու մաքուր էր : Տղորէզ գո՛հ եղաւ անով :

Երբոր հագուեցաւ , պատին վրայ կախուած անագէ փայլուն տախտակին մէջ նայեցաւ , որ հայիլի տեղ կը ծառայէր . եւ զո՛հ եղաւ իր կերպարանափոխութեան : Հագած թանձր զգեստն իր մարմնոյն բարեձեւութիւնը բաւական կը ծածկէր : Յետոյ թիկնոցին մէջ փաթեցուցաւ ու զուրու ելաւ :

« Ուրիշ անգամ բան մը եթէ պէտք ըլլայ՝ գիտ մի՛ մոռնար , Տղորէզի՛ » ըսաւ փերեզակունին :

Բայց Տղորէզ չի լսեց , եւ արագ քայլերով զէպի գնչուներուն փողոցը շարժուեցաւ :

ԳՆՈՒՆ ԺԳ .

ՀՐԱՇԻՐ ՄԸ

— 406 —

Ընթերցողք կը յիշեն որ Էնրիքէզ Մոստիներ Արպուզի շնորհիւ Սէվիլի

ԱՍՏՈՒՆԵՐԻ ԵՒ ՄՏԱՆՈՒՄՆԵՐ

— Կինը ծաղիկ մըն է , որ միայն ստուերի ներքեւ անուշ կը բուրէ :

— Շատ կանանց մօտ մարդկերպ կապիկներն աւելի յարգ ու շնորհ կը գանձեն քան մարդասեր հոգիները . վասնզի ստաշիկները պոչ կը շարժեն , վերջինները սիրտ :

— Լա Բոչֆուգօ կըսէ թէ՛ թագուն գանձեր են շատ պարկեշտ կիները եւ յապահովի կ'ապրին , որովհետեւ չեն փնտրուիր :

— Քանի՛ երջանիկ են կրթութեան արձեւները , որ ամէն սուտ հոգի պէս կը կլեն ինչպէս բուրբ ճճիներ , եւ սլափօսներուն բաղը կը շինեն :

— Ներկային մէջ ճշմարտութեան ձայնին իր երկու պահանջները զոցոզ ժողովուրդը , ապագային մէջ ահանջատ պիտի մնայ :

ՎԵՐԿՆՈՒՄ ԱՂԵՏԸ

ԳՐԵՑ Յ . ԹԵՐԶԵԱՆ

Սոյն պատկերազարդ գրքոյն՝ որ կրկնական աղէտին ճշգրիտ պատմութիւնը կըսէ , կը վաճառուի ի Պէն էլ Սուրէն Տիար Սեբրաք Սէփրեանի քով ի գին՝ 5 գահեկան ողջի :

ՏԵՂԱԿԱՆ

Ն . Բ . ԽՏԻՎԸ

Ն . Բ . Խտիվը նախորդ օրը իր Տինչատի կալուածները մեկնեցաւ : Արասաբին և Ելեւոսկան Գործոց նոր նախարարները Երկուշաբթի օրը իրենց պաշտօնին ձեռնարկեցին և պաշտօնի կոչեցին ամեն անունը , որոնք իրենց Տեօրինութեան ներքեւ պիտի պաշտօնավարեն :

ՌՈՆԱՐԱՐՈՒՄ

Տեղւոյս օտար վարժարաններէն միայն մէջ , ութը տարեկան տղու մը բռնաբարումը տեղի ունեցած է իր ուսուցիչներուն մէկուն կողմէ :

Բժշկական քննութիւն մը հաստատած է իր զուժիւնը և ախտատանեալ ուսուցիչը , Յէրիտ անունով մէկը , քննութեան ներքեւ առնուած է , և անտարակոյս իր վայրագութեան արժանի պատիժը պիտի գտնէ :

ՎՐԷՃԻՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հէլլուանի մօտերը երկու հոգիներ հոնձքի շտեմարան մը հըրդեհ ձգելով զբաղած առեւնին , զափրկելով վրայ կը հասնին և տան սիրով իմաց կուտան եղբուրթիւնը :

Հրձիգները կը փախին թէ՛ և զէ պի ամալի տեղուանքը , սակայն

տեղւոյն տէրը՝ յայտնելով թէ՛ երկու պէտուէններու հետ հակառակուած լինելու ունի , ստիկանութիւնը հարկ կը համարի յիշեալ երկու ամբաստանուածները հետապնդել :

ՃԵՌԱԳԻՐ

Հոռու 12 Ապրիլ — Տրիպոլիս . կան ընդ մ'այ գրաւուեցաւ . Երեկ իսպախեալ զօրագնդերը հոն տեղադրուեցան , առանց ընդդիմութեանց հանդիպելու :

Հոռու 12 Ապրիլ . — Պայիկ մահուն շուրջ տեղւոյն յետ :

Պաշկիկով 13 Ապրիլ . — Ինձ մերկեան կարմիր Խաչի հիմնադիր Մասաւ Դյարու Պերթու մեռաւ :

Կ . Պոլիս 13 Ապրիլ . — Մեծ տեղադրուած զեպանները ծախարի թ . Գրան մօտ դիմում յորիկ անարարութեան պայմանները խախտուցուցին :

Պաշկիկով 13 Ապրիլ . — Պայիկ մահուն շուրջ տեղւոյն յետ :

Պաշկիկով 14 Ապրիլ . — Յարեհի գիւնը բարձրացան մէկ ֆակի սկզերու հաւձները վեւտուած ըլլալու շուրջ անձուներու պէս :

Փարիզ 15 Ապրիլ . — Մաւոյր ստանց վերապահութեան կը գնահատէ Պ . Բուսկաւտի մտքը , որով Անկից — Թրակիական համաձայնութեան օգոսնէրը կը վերջածնուի :

Նիւ-Եորք 16 Ապրիլ . — Երեկ Երեկոյնի White Star Lineի կողմէ պաշտօնապէս ծանուցուեցաւ թէ՛ «Թիքսի» շոգեւանը ընկնած է և կեանքի անպիսի կորուստ կայ :

«Թիքսի» շոգեւանը պարտուեցաւ 2200 հոգիներէն հազար 675ը ազատուեց :

«Թիքսի» Ասթանեան Ովկիանուսի մէջ երթելովը կարտուս ամենէն հակառակ է և 46328 թօն շարողութիւն ունի . 2300 հոգի կրնայ սարտուակել , որոնցմէ 750ը Առաջին , 500ը երկրորդ և 1100 երրորդ կարգերու մէջ . 800 անասնիներ ունի , իսկ իր սարժեֆն է 85 միլիոն Ժրակ :

Պերիկ 17 Ապրիլ . — Մայրաքաղաքի Թիքսիի արձանագրութեան համար համակարգի արտադրանքը . Նախագահը յանուն իր երկրին միջնորդութեան հայեցեց Մեյնի Բրիտանիոյն և արկայեց վնասուած միւս ազգերուն :

ՏՊՐԱՆ և ԱՐՇԱԼՈՅ

Imp . J . Politis

Համայն Անտաղուցիոյ մէջ առաջնութեան անունը մտապահուած յոռու թիքսի . Բաւական էր զայն արտասանելու անասնուներու երեսը կը ժպտէր եւ աչքը զէպ կրկնէր կամարանսը երախտագէտ ըզգացմամբ :

Աստի կրորդ մէկ զիջել միւսը լուր կը տարածուէր թէ՛ Առաքելայն այցեղուութեան կէտ է , ճամբարներուն երկու կողմը կանայք կը շարուէին . մանր աղաքներն զրկած , եւ սուրբ մարտուն անցնելուն կ'ապաւին , որպէսզի անոր օրհնութիւնը նախ իրենց ընդունէին : Եւ երբոր կրցեր էին անոր քաջքնին զպիլի ինչպէս քննելու ամեն շարժանքը սպանուցած կը կարծէին :

Ընդունայն կըսէր անոնց քաղցրութեամբ . « Պէտք չէ որ ինձի պարտքը ընծայէք . վասնզի ես ալ ձեզի պէս յիշու չի եմ . այլ՝ երկնաւոր Աստուածն է որ իմ բերանովդ կը խօսի ձեզի » :

Թամիկը որ միշտ քիչ մը հեծուտն է իր պատուաւորը մէջ , աւելի պարզ կը գտնէր երկրպագու այս մարդուն առջեւ , որ իրեն բարեբ կընէր եւ ինքն ալ կը տեսնէր , քան թէ Աստուծոյ զոր չէր տեսնէր :

(Ետընակելի)

